

INSTITUTE OF CATALYSIS
BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
1113 Sofia, Bulgaria
Tel/fax: (+359 2) 9712967
E-mail: icatalys@ic.bas.bg

ИНСТИТУТ ПО КАТАЛИЗ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
1113 София
Тел/факс: (02) 9712967
Ел. поща: icatalys@ic.bas.bg

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР: /п/

/проф. дн С. Раковски/

П Р А В И Л Н И К

БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

Национални телефонни номера:

Бърза помощ: **150**

Полиция: **166**

Пожарна охрана: **160**

КАТ автопроизшествия: **165**

Планинска спасителна служба: **9632000**

Гражданска защита: **9620439**

Национален телефон на НЗОК за консултации на граждани: **0800 14 800**

Софийска вода АД: горещ телефон **8122121**

Национално централно бюро на Интерпол: (+ 359) (2) **982 43 51**

I. ПОВЕДЕНИЕ И ДЕЙСТВИЯ ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

1. При сеизмично спокоен период

В помещението, в което работите трябва да има поставени на удобно място фенерче, транзистор, чантичка за документи и особено ценни вещи, аптечка с необходимите ви лекарства, свирка, топла дреха, резерв от храна и вода.

- Закрепете здраво мебелите в стаята и не поставяйте тежки, лесно падащи предмети на високи места;

- Съхранявайте пожароопасните вещества и отрови в плътно затворени съдове;

- Оставете свободен входа на стаята и не го задръствайте с предмети;
- Помислете и определете в стаята си най-безопасното място. Имайте предвид, че при земетресение най-опасни са балконите, външните стени, стълбищата и асансьорите;
- Подгответе план за поведението на всеки член от вашия колектив.

2. При усещане на първия тряс

- Не трябва да напускате стаята, в която се намирате, освен ако бихте могли да излезете на открито за около 10 секунди;
- Заемете най-безопасното място в сградата - под рамката на вратата, близо до вътрешна стена, колона, под стабилна маса или бюро;
- След първите вибрации люлеенето ще се засилва, запазете самообладание и не хуквайте към асансьорите и стълбите;
- Ако сте на улицата застанете далеч от сгради и далекопроводи;
- Ако труса ви завари зад волана, спрете на открито, безопасно място и изчакайте;
- В обществения транспорт е по-добре да изчакате края на труса в превозното средство.

3. След преминаването на първия тряс

- Изключете електричеството, газа и водата;
- Вземете подготвения багаж и бързо напуснете стаята;
- Слезте по стълбите, не ползвайте асансьор;
- След като излезете от сградата, отдалечете се на открито място, най-малко на разстояние равно на височината на най-близката постройка;
- Не заставайте под далекопроводи, електрически, трамвайни и тролейбусни мрежи;
- Окажете първа помощ, ако около вас има пострадали;
- Обозначете местата, на които има затрупани хора. Помогнете, ако това е възможно;
- Следете информацията, които ще се излъчват по Българското национално радио и по местните радиостанции, изпълнявайте инструкциите на Гражданска защита и спазвайте обществения ред.

4. След земетресението

- Изчакайте излъчването на информация за затихване на земните трусове и отминалата опасност;

- Може да влезете в сградата само след основен оглед и проверка, направена от компетентните органи;

- Не претоварвайте телефонните линии с ненужни телефонни разговори (само кратко съобщете на близките си, че сте живи и здрави);

- Спазвайте висока лична хигиена и не пийте вода от непроверени източници. След земетресение има опасност от възникване на епидемии;

- По време на бедствия нараства престъпността, бъдете внимателни, пазете имуществото си и сигнализирайте при констатиране на нередности.

II. ПОВЕДЕНИЕ И ДЕЙСТВИЯ ПРИ НАВОДНЕНИЕ

- При необходимост от евакуация се подготвя личен багаж с най-необходимите документи, лични вещи и продукти. Изключете газа и електричеството;

- При невъзможност за напускане на сградата, ако нивото на водата продължава да расте, заемете най-горните етажи или покрива. Ако имате мобилна връзка, известете близките си или органите на Гражданска защита за местонахождението си;

- Ако се намирате близо до корито на пълноводна река или дере, необходимо е незабавно да се отдалечите от тях и да се придвижите към най-близкото възвишение;

- При поройни дъждове не заставайте под мостове, подлези, надлези и други съоръжения, високата вода може да ви отнесе;

- При пътуване е препоръчително водачът на МПС да спре и изчака спирането на пороя. Незначително понижение на нивото на пътя може да предизвика голяма разлика в дълбочината на водата. Не правете опити за пресичане на разливи и потоци, освен ако сте сигурни, че водата е по-ниска от осите на колата или от коленете ви.

- Ако сте на път и констатирате опасност от наводнение, сигнализирайте в Гражданска защита;

- Спазвайте указанията и реда, установен от органите на МВР и на Гражданска защита.

III. ПОВЕДЕНИЕ И ДЕЙСТВИЯ ПРИ ПОЖАР

1. При пожар незабавно позвънете на тел. 160

- Локален пожар в сграда може да се гаси с вода;

- С вода не се гасят: електроуреди, инсталации под напрежение, бензин и нафта;

- При пожар в сграда изключете газа, електричеството, затворете вратите и прозорците. Напуснете сградата като използвате стълбището, външни, стабилни стълби, балкони и др. Не използвайте асансьорите;

- Съобщете на съседите за възникналия пожар;
- За напускане на сградата през балкони използвайте въжета, ако нямате-направете от чаршафи, одеала и завеси;
- При преминаване през задимено пространство поставете мокра кърпа на устата и носа, намокрете дрехите си, покрийте откритите части на тялото с мокри кърпи. Ако се запали част от облеклото ви, съблечете бързо горящата дреха, ако това е невъзможно, загасете чрез обвиване с друга дреха или одеало;
- Ако е невъзможно да излезете от сградата, най-добре е да влезете в банята. Уплътнете вратата с мокри кърпи или дрехи и пуснете душа. Обливайте се с вода, за да не прегрее организма. Опитайте се да сигнализирате за своето местонахождение;
- Особено опасни, при горене на пластмаси, са токсичните газове. При тях се отделят фосген, циановодород, въглероден оксид и други съединения със силен токсичен ефект. След пребиваване в района на пожара трябва да преминете през медицински преглед;
- При отравяне с въглероден оксид пострадалите се изнасят на чист въздух, разхлабват се дрехите им и се оставят в покой. При рязко спадане на кръвното налягане се прави изкуствено дишане “уста в уста”. На пострадалите се дава топло мляко, минерална вода, разтвор на сода бикарбонат и се транспортират до болнично заведение.

IV. ПОВЕДЕНИЕ И ДЕЙСТВИЯ ПРИ ПРОМИШЛЕНА АВАРИЯ И ИЗТИЧАНЕ НА АМОНЯК ИЛИ ХЛОР

- При получаване на сигнал от органите на Гражданска защита, запазете самообладание и предайте за опасността на хората около вас;
- Ако сте въкъци или в друга сграда, затворете и уплътнете прозорците, вратите и отдушниците, закрепете към тях мокри одеала, завеси и др. При възможност, заемете горните етажи на сградата;
- Пригответе си противогаза, а ако нямате - намокрете марлена превръзка, кърпа или хавлия;
- Ако се намирате на открито, напуснете заразения район, като се движите перпендикулярно на посоката на вятъра;
- Ако сте в превозно средство, затворете прозорците, продължете по най-късия път и излезте извън заразения район;
- Помогнете на пострадалите. Изведете ги на чист въздух. Не правете изкуствено дишане, освободете ги от стягащите дрехи. Препоръчително е на пострадалите да се

даде топло мляко и минерална вода;

- При отравяне с амоняк се препоръчва чист въздух, вдишване на водна пара с прибавка на оцет или лимонтузу (в горещата вода се сипва оцет). При поражение на кожата от амоняк, след измиването ѝ с чиста вода се прави компрес с 2–3 % воден разтвор на оцетна, лимонена или винена киселина. Направете промивка на очите с вода, 0.5–1 % воден разтвор на стипца или 2–3 % воден разтвор на оцет;

- На пострадалите от хлор промийте очите, носа и устата с 2 % воден разтвор на сода бикарбонат (1 чаена лъжичка в чаша вода). Правят се кислородни инхалации. Прилага се вдишване на пари от смес на спирт, етер или амоняк, препоръчва се и вдишване на пулверизиран разтвор на сода бикарбонат. Пострадалите се изпращат в болнично заведение;

- При излизане от заразения район махнете и проветрете дрехите си, преди да сте свалили индивидуалните средства за защита. Промийте устата и очите си, измийте тялото си с вода и сапун и облечете чисти дрехи;

- При завръщане по домовете и работните места (след отстраняване на аварията) проветрете помещенията и избършете мебелите, пода и стените с влажна кърпа;

- Обработвайте хранителните продукти чрез обилно измиване и отстраняване на повърхностния слой. Плодовете и зеленчуците от дворовете ползвайте, ако има разрешение на компетентните органи.

Настоящият Правилник е актуализиран и влиза в сила от м. Януари 2011 г.